

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2006. november 30.*

A C-32/05. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2005. január 31-én

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviselik: S. Pardo Quintillán és J. Hottiaux, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Luxemburgi Nagyhercegség** (képviseli: S. Schreiner, meghatalmazotti minőségben, segítője: P. Kinsch ügyvéd)

alperes ellen

* Az eljárás nyelve: francia.

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök, A. Borg Barthet és A. Ó Caoimh (előadó) bírák,

főtanácsnok: E. Sharpston,
hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2006. március 23-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2006. május 18-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Keresetében az Európai Közösségek Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság állapítsa meg, hogy mivel – a 3. cikk (1)–(3) és (5)–(7) bekezdése, valamint a 7. cikk (3) bekezdése kivételével – nem fogadta el azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy megfeleljen a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/

EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek (HL L 327., 1. o.; magyar nyelvű kiadás 15. fejezet, 5. kötet, 275. o.; a továbbiakban: irányelv), vagy legalábbis e rendelkezéseket nem közölte a Bizottsággal, a Luxemburgi Nagyhercegség nem teljesítette az ezen irányelvből eredő kötelezettségeit.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

- 2 Az irányelv tizenharmadik preambulumbekkezdése a következőképpen rendelkezik:

„A közösségi vízügyi politika átlátható, hatékony és összehangolt jogi kereteket kíván. A Közösségnek biztosítani kell a közös elveket és a cselekvés átfogó kereteit. Ezen irányelvnek ilyen keretet kell létrehoznia, továbbá koordinálnia, integrálnia, és hosszú távon továbbfejlesztenie szükséges a víz védelmének és fenntartható használatának általános elveit és intézményi kereteit a Közösségben, a szubszidiaritás elvének megfelelően”.

- 3 Az irányelv huszonkilencedik preambulumbekkezdéséből következően az irányelvben rögzített célkitűzések elérése és az intézkedési programok kialakítása során a tagállamok ütemezhetik az intézkedési terv lépcsőzetes végrehajtását a teljesítés költségeinek megosztása érdekében.

- 4 Az irányelv 1. cikke szerint annak „célja, hogy keretet adjon a szárazföldi felszíni vizek, az átmeneti vizek, a parti tengervizek és a felszín alatti vizek védelmének”.

- 5 Az irányelv 2. cikke 41 olyan fogalom meghatározását tartalmazza, amely az irányelv alkalmazása szempontjából releváns. E fogalmak közül néhány a vízminőségre vonatkozó azon szabályokkal kapcsolatos, amelyeknek betartását az irányelv – különösen annak 4. cikke – kötelezettségként írja elő a tagállamok számára. Azok a határidők, ameddig e szabályoknak meg kell felelni, főként az irányelv 4–6. és 8. cikkében kerültek meghatározásra.

- 6 Az irányelvnek „A közigazgatási megállapodások összehangolása a vízgyűjtő kerületekben” című 3. cikkének szövege a következő:

„(1) A tagállamok meghatározzák az országuk területén belül fekvő egyes vízgyűjtőket, és ezen irányelv céljára egyedi vízgyűjtő kerületekbe sorolják őket. [...]

(2) A tagállamok gondoskodnak a megfelelő közigazgatási megállapodásokról, beleértve a megfelelő hatáskörrel rendelkező hatóság kijelölését is, ezen irányelv szabályainak az országuk területén belül fekvő minden egyes vízgyűjtő körzetben való alkalmazása céljából.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az egy tagállam területénél nagyobb területen fekvő vízgyűjtőket egy nemzetközi vízgyűjtő kerülethez rendelik. Az érintett tagállamok kérésére a Bizottság elősegíti az ilyen nemzetközi vízgyűjtő kerületek kijelölését.

[...]

(4) A tagállamok biztosítják, hogy összehangolják az ezen irányelv 4. cikkében megállapított, a környezeti célkitűzések elérésére vonatkozó követelményeket, különösen a vízgyűjtő kerület egészére vonatkozó intézkedési programokat. Nemzetközi vízgyűjtő kerületek esetében az érintett tagállamok együtt biztosítják ezt a koordinációt, és erre a célra felhasználhatják a nemzetközi egyezményekből származó meglévő szervezeteket. Az érintett tagállamok kérésére a Bizottság elősegíti az intézkedési programok kialakítását.

[...]

(6) A tagállamok egy meglévő nemzeti vagy nemzetközi testületet is meghatározhatnak – hatáskörrel rendelkező hatóságként – ezen irányelv alkalmazására.

(7) A tagállamok a 24. cikkben említett időpontig kijelölik a hatáskörrel rendelkező hatóság(ka)t.

[...]”

7 Az irányelv 4. cikke felsorolja azokat a környezetvédelmi célkitűzéseket, amelyeket a tagállamoknak a felszíni vizek, a felszín alatti vizek és a védett területek vízgyűjtő-gazdálkodási terveiben előírt intézkedési programok átültetése során meg kell valósítaniuk. Lényegét tekintve a tagállamok kötelesek meghozni az ahhoz szükséges

intézkedéseket, hogy megakadályozzák a szóban forgó vizek és a védett területek vízminőségének romlását, és javítsák, illetve helyreállítsák az irányelv rendelkezései, különösen annak 2. cikke által meghatározott szinteket.

- 8 Az irányelv 4. cikke (1) bekezdése c) pontjának megfelelően „a tagállamok legkésőbb ezen irányelv hatálybalépését követő 15 éven belül megfelelnek minden szabványnak és célnak, hacsak azok a közösségi jogszabályok, amelyek alapján kijelölték az egyes védett területeket, másként nem rendelkeznek”.
- 9 Az ivóvíz kivételére szolgáló vizeket illetően az irányelv 7. cikke úgy rendelkezik, hogy:

„(1) A tagállamok minden vízgyűjtő kerületen belül:

- meghatároznak minden víztestet, amelyet emberi fogyasztásra szánt vízkivételre használnak átlagosan napi 10 m³-nél több víz biztosítására vagy több mint 50 személy ellátására, és
- meghatározzák azokat a víztesteket, amelyeket a jövőben ilyen használatra szánnak.

A tagállamok az V. mellékletnek megfelelően megfigyelik (helyes fordítás: felügyelik) azokat a víztesteket, amelyek az V. melléklet szerint átlagosan napi 100 m³-nél több vizet biztosítanak.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben meghatározott víztestek nemcsak a 4. cikk ezen irányelv felszíni vizekre vonatkozó követelményeinek megfelelő célkitűzéseit teljesítik, ide értve a 16. cikk alapján közösségi szinten megállapított minőségi követelményeket is, hanem hogy az alkalmazott vízkezelési módszer figyelembevételével és a közösségi jogyagnak megfelelően, a keletkező víz megfelel a [2001. december 20-i] 98/83/EK [tanácsi] irányelvvel (HL L 330., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 4. kötet, 90. o.) módosított [az emberi fogyasztásra szánt víz minőségéről szóló, 1980. július 15-i] 80/778/EGK irányelv (HL L 229., 11. o.) követelményeinek.

(3) A tagállamok biztosítják a kijelölt víztestek szükséges védelmét, azzal a céllal, hogy elkerüljék minőségük romlását, és ezzel csökkentsék az ivóvíz előállítás során szükséges vízkezelés mértékét. A tagállamok védőövezeteket alakíthatnak ki az ilyen víztestek számára.”

10 Az irányelv 14. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok elősegítik az összes érdekelt fél bevonását ezen irányelv végrehajtásába, különösen a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek elkészítésébe, felülvizsgálatába és korszerűsítésébe. A tagállamok biztosítják, hogy minden vízgyűjtő terület esetében nyilvánosságra hozzák, és a nyilvánosság, beleértve a vízhasználókat, számára hozzáférhetővé teszik az alábbiakat, azért, hogy azok állást foglalhassanak:

- a) a terv kidolgozásának ütemterve és munkaprogramja, beleértve a tervezett konzultációs intézkedésekről szóló közleményt legalább három évvel annak az időszakkal a kezdete előtt, amelyre a terv vonatkozik;

- b) a vízgyűjtőn azonosított jelentős vízgazdálkodási kérdések közbenső áttekintése, legalább két évvel azon időszak kezdete előtt, amelyre a terv vonatkozik;
- c) a vízgyűjtő-gazdálkodási terv tervezete legalább egy évvel azon időszak kezdete előtt, amelyre a terv vonatkozik.

Kérelemre hozzáférhetővé kell tenni azokat a háttérdokumentumokat és információkat, amelyeket felhasználtak a vízgyűjtő-gazdálkodási terv tervezetének kidolgozásában.

(2) Az aktív részvétel és konzultáció érdekében a tagállamok legalább hat hónap időtartamot biztosítanak a fenti dokumentumok írásos észrevételezésére.

(3) Az (1) és (2) bekezdés egyaránt vonatkozik a korszerűsített vízgyűjtő-gazdálkodási tervekre is.”

11 Az irányelv 24. cikke kimondja, hogy:

„(1) A tagállamok legkésőbb 2003. december 22-ig hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

[...]

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a legfontosabb előírásait, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területeken fogadnak el. A Bizottság tájékoztatja erről a többi tagállamot.”

A nemzeti szabályozás

- 12 A vízvédelemről és a vízgazdálkodásról szóló, 1993. július 29-i törvény (Mém. A 1993. 1302. o., a továbbiakban: 1993. évi törvény) hatálya a felszíni és felszín alatti, állami és magántulajdonban lévő vizekre terjed ki.
- 13 Az 1993. évi törvény „Alapelvek” című 2. cikke értelmében:

„(1) E törvény rendelkezéseinek célja a vizek szennyezése elleni küzdelem és a vízminőség helyreállítása, különösen az alábbi követelményeknek való megfelelés érdekében:

- az emberek és az állatok egészségének védelme, valamint az ökológiai egyensúly megteremtése;
- a vízi környezet és különösen a halállomány biológiai fennmaradásának biztosítása;
- a fogyasztásra és az ipari felhasználásra szolgáló vízmennyiség biztosítása;
- a vizek megőrzése;

- a vízi fürdőhelyek, a vízisportokhoz és egyéb szabadidős tevékenységekhez szükséges helyek biztosítása;

- a környezet- és tájvédelem;

- a mezőgazdaság, az ipar, a szállítás, és minden egyéb, általános érdeket szolgáló emberi tevékenység biztosítása.

(2) Az e törvényben említett vizeket használó személyek mindegyike köteles a törvényt úgy alkalmazni, hogy az adott helyzetben elvárható gondossággal, amennyire csak lehetséges, megakadályozza, illetve csökkentse a víz szennyezését.”

14 Ugyanezen törvény 3. cikke tartalmaz egy – a törvényben szereplő tizenkét fogalom meghatározásából álló – listát.

15 A vízvédelmi területek kijelölését, kialakítását és kezelését illetően a törvény 18. és 19. cikke a következőképpen szól:

„18. A vízvédelmi területek

(1) Az emberi fogyasztásra szolgáló víz minőségének biztosítása érdekében a vízkivételi pontok körül elhelyezkedő területeket közvetlen, közeli és távoli védő-
alövezetekre felosztott védelmi területté kell nyilvánítani.

E végrehajtási rendelkezés megfelel az e törvény 6. cikkében foglalt nemzeti intézkedési tervnek.

(2) A közvetlen védelmi területeken belül elhelyezkedő földterületeket teljes (100%-os) tulajdonba kell venni.

E földterületek a közérdekű okból történő kisajátításról szóló, 1979. március 15-i törvényben foglalt eljárásoknak és szabályoknak megfelelően kisajátíthatók.

(3) A közeli védelmi területeken minden olyan jellegű tevékenység, építkezés vagy lerakás megtiltható, előírásoknak vagy engedélyezésnek vethető alá, amely közvetlenül vagy közvetve árthat a vízminőségnek.

(4) A távoli védelmi területeken a (3) bekezdésben foglalt tevékenységeket, építkezéseket és lerakásokat előírásoknak lehet alávetni.

19. A vízvédelmi területek kialakításának és kezelésének szabályai

(1) A vízvédelmi területek kialakítására a miniszter tesz javaslatot, a kabinet (Gouvernement en Conseil) egyetértésével.

- (2) A miniszter rendelkezik az alábbiakat magában foglaló munka-dosszié létrehozásáról:
- a művelet tárgyát, indokait és hatályát tartalmazó feljegyzés;
 - a geológiai szakvélemény, amely megállapítja különösen az infiltrációs terület és a védendő vízkivételi pontok közötti hidrogeológiai kapcsolat gyorsaságát;
 - azon települések jegyzéke, amelyek részben vagy teljesen a védelmi terület alá tartoznak, a vonatkozó telekkönyvi szelvények településenkénti feltüntetésével;
 - a topográfiai térkép és a védelmi területek nyomvonalainak határait tartalmazó telekkönyvi tervrajzok;
 - az alábbiakat megállapító intézkedési terv:
 - a) a tulajdonosokra és használókra kivetett illetékek és díjak;
 - b) a védelmi területen figyelembe veendő szolgalmi jogok,
 - c) szükség esetén, a védelmi terület megfelelő működéséhez szükséges szabályozások és munkálatok.

(3) A miniszter közvélemény-felmérés érdekében megküldi a munka-dossziét a területileg illetékes körzeti megbízottnak.

A körzeti megbízott rendelkezik a dossziének a települési önkormányzat hivatalánál 30 napra történő letétbe helyezéséről, ahol az érdeklődők azt megtekinthetik. A letétbe helyezés tényét a településen szokásos módon elhelyezett hirdetések (falragaszok) útján kell kihirdetni, amelyek egyben tájékoztatást tartalmaznak az ügyiratok megtekintésének lehetőségéről.

Az előző bekezdésben foglalt határidőn belül a tervezettel szembeni kifogásokat a polgármesteri hivatalhoz (collège des bourgmestres et échevins) kell címezni, amely azt véleményeztetés céljából ismerteti a képviselő-testület bizottságával. E dossziét a panaszokkal és a képviselő-testület bizottságának véleményével együtt, a közzétételi határidő lejártának hónapjában meg kell küldeni a körzeti megbízottnak, aki ezen iratokat észrevételeivel együtt megküldi a miniszternek.

(4) A védelmi területté történő nyilvánítást, a Conseil d'État véleményének beszerzését követően nagyhercegi rendeletben kell közzétenni.

(5) A terület egy részét védelmi területté nyilvánító nagyhercegi rendelet az ingatlan tulajdonosai, illetve birtokosai terhére díjakat vethet ki, valamint megterhelheti az őket megillető szolgálmi jogokat, többek között a következők tekintetében:

- a vízhasználat;
- a növényvédő szerek és a környezetet szennyező trágyák használata;

- a földterület művelési ága megváltoztatásának tilalma.

A védelmi területté nyilvánítással együttjáró következmények a terület sorsát osztják, akárkinek a tulajdonába vagy rendelkezése alá is kerül később az adott terület.”

A pert megelőző eljárás

- 16 Megállapítva, hogy az irányelvet nem ültették át az előírt határidőn belül a luxemburgi jogba, a Bizottság, miután 2004. január 26-án felszólította a Luxemburgi Nagyhercegséget észrevételei benyújtására az EK 226. cikknek megfelelően, 2004. július 9-i levelében indokolással ellátott véleményt intézett a tagállamhoz, amelyben felhívta, hogy a közléstől számított két hónapos határidőn belül tegye meg az említett irányelvből eredő kötelezettségeinek való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.
- 17 Az említett indokolással ellátott véleményre adott 2004. szeptember 27-i válaszukban a luxemburgi hatóságok kifejtették az irányelv átültetésében bekövetkezett késedelem igazolására szolgáló különféle indokokat, többek között az irányelvben foglalt egyes fogalmak egyértelműségének hiányát, és a luxemburgi kormány azon döntését, hogy az említett átültetést felhasználják a hatályos nemzeti szabályozás reformjához. Egyébiránt a luxemburgi hatóságok kifejtették, hogy az irányelv formális átültetésében bekövetkezett késedelem semmiképpen sem képezi akadályát az irányelvben foglalt különböző teljesítési határidők betartásának.
- 18 Mivel a Bizottságot nem győzte meg a fenti válasz, a jelen kereset benyújtása mellett döntött.

A keresetről

Az átültető intézkedések közlésének elmulasztására vonatkozó, első jogalapról

A felek érvei

- 19 A Bizottság emlékeztet arra, hogy az irányelv 24. cikke értelmében a tagállamoknak legkésőbb 2003. december 22-ig hatályba kellett léptetniük azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezen irányelvnek megfeleljenek, és erről haladéktalanul tájékoztatniuk kellett a Bizottságot. A Bizottság kereseti kérelmében arra hivatkozik, hogy a luxemburgi hatóságok nem tájékoztatták őt a meghozott rendelkezésekről.
- 20 A Bizottság, figyelembe véve a luxemburgi kormány által annak ellenkérelmében az azon levélre vonatkozóan szolgáltatott információkat, amelyet részére Luxemburg Európai Unió melletti állandó képviselője küldött meg 2004. augusztus 24-én (a továbbiakban: 2004. augusztus 24-i levél) az irányelv 3. cikkének végrehajtásával kapcsolatban, válaszában elismeri, hogy a saját hivatali egységei közötti koordináció hiányosságai miatt nem értesült e levélről. Mindenesetre, mégha a Bizottság el is ismeri, hogy az említett 3. cikk értelmében megkövetelt közlés meg is történt, továbbra is fenntartja, hogy e tájékoztatásra az ugyanezen 3. cikk (8) bekezdése által meghatározott határidő lejártát követően került sor, azaz 2004. június 22-én, az indokolással ellátott vélemény megküldését követően.
- 21 Az 1993. évi törvényt illetően, amely a Luxemburgi Nagyhercegség álláspontja szerint e tagállam hatóságainak elegendő hatáskört biztosít az irányelv gyakorlati céljai megvalósításának biztosításához, és amelyről első alkalommal az ellenkérelemben tájékoztatták a Bizottságot, a Bizottság hangsúlyozza, hogy e tájékoztatást

megelőzően egyáltalán nem volt tudomása e törvény meglétéről és annak tartalmáról. Következésképpen a Bizottság azt a következtetést vonja le, hogy a Luxemburgi Nagyhercegség nem tájékoztatta őt az irányelvnek való megfelelés érdekében megtett intézkedésekről az előírt határidőn belül.

A Bíróság álláspontja

- 22 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a kötelezettségzegés fennállását azon helyzet alapján kell megítélni, amelyben a szóban forgó tagállam az indokolással ellátott véleményben rögzített határidő lejártakor volt. A Bíróság nem veheti figyelembe az azóta bekövetkezett változásokat (lásd különösen a Bíróság C-168/03. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2004. szeptember 14-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-8227. o.] 24. pontját és a C-118/05. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2006. január 12-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] – EBHT 2006., I-11* o.]] 7. pontját).
- 23 A jelen ügyben először is hangsúlyozni kell, hogy a 2004. augusztus 24-i levelet a 2004. július 9-i indokolással ellátott véleményben foglalt két hónapos határidő lejárta előtt küldték meg. Igaz ugyan, hogy – amint azt a Bizottság megjegyezte –, a luxemburgi hatóságok e levélre a pert megelőző eljárás során semmiféle utalást nem tettek, de az sem vitatható, hogy az irányelv 3. cikkének átültetése céljából elfogadott intézkedésekről szóló tájékoztatás az említett határidő lejártát megelőzően megtörtént.
- 24 E körülményekre tekintettel tehát meg kell állapítani, hogy a Bizottság első jogalapja az említett rendelkezés átültetését szolgáló intézkedésekről szóló tájékoztatást illetően nem megalapozott.

- 25 Egyébként, ami a Luxemburgi Nagyhercegség által az irányelv átültetésére elfogadott egyéb rendelkezésekről való értesítést illeti, mindenképpen meg kell jegyezni, hogy az említett tagállam ellenkérelmében küldte meg először az 1993. évi törvény másolatát, azt állítva, hogy azzal megfelelően átültette az irányelvet. Mellőzve annak vizsgálatát ehelyütt, hogy az említett törvény megfelelő átültetését képezi-e az irányelvnek, hiszen ez a kérdés tárgyát képezi majd a Bizottság második jogalapjának, a Bíróságnak a jelen ítélet 22. pontjában említett ítélkezési gyakorlatának megfelelően azonban mindenképpen rá kell mutatni arra, hogy az ilyen késedelmesen előterjesztett védekezésnek nincs hatása az indokolással ellátott véleményben foglalt határidőn belül kért információkról történő értesítés elmulasztására alapított jogalpra.
- 26 Végül, ami az irányelv 7. cikke (3) bekezdésének átültetésére tekintettel elfogadott intézkedéseket illeti, a Bizottság válaszbeadványában elismeri, hogy az 1993. évi törvény 18. és 19. cikke olyannak tekinthető, amely megfelelő módon átültette e rendelkezést. Mindenesetre, mivel erről a törvényről a Bizottságot először az ellenkérelemhez csatolt mellékletben értesítették, ezért a jelen ítélet előző pontjában említett indokok miatt a Bizottság által hivatkozott és az irányelv 7. cikke (3) bekezdésének átültetésére elfogadott intézkedésekről való értesítés elmulasztására vonatkozó jogalapot megalapozottnak kell tekinteni.
- 27 Tekintettel ezekre az érvekre, azt kell megállapítani, hogy mivel – a 3. cikkel kapcsolatos rendelkezések kivételével – nem közölte a Bizottsággal a 2000/60 irányelvet átültető törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, a Luxemburgi Nagyhercegség nem teljesítette az ugyanezen irányelv 24. cikkéből eredő kötelezettségeit.

Az irányelv átültetéséhez szükséges rendelkezések elfogadásának elmulasztására vonatkozó, második jogalapról

A felek érvei

- 28 A Bizottság arra hivatkozik, hogy az irányelv megköveteli a tagállamok részéről azt, hogy általános és különös átültető intézkedéseket fogadjanak el annak érdekében, hogy nemzeti jogrendjük összeegyeztethető legyen az irányelv által meghatározott célokkal. Véleménye szerint az irányelv azt a kötelezettséget róta a tagállamokra, hogy keretszabályozást fogadjanak el a vízügy területén, amelyet legkésőbb 2003. december 22-ig el kellett volna fogadni, valamint konkrét intézkedéseket tegyenek vagy ugyanezen időpontig, vagy szakaszonként beütemezett időpontokban. A Bizottság szerint az általános kereteket meghatározó nemzeti jogszabály az átültetés legfontosabb szakasza, mivel az határozza meg a tagállamok fő kötelezettségeit és a különös rendelkezések elfogadására szolgáló megfelelő jogi alapokat.
- 29 A Bizottság másodlagos jelleggel fenntartja, hogy az 1993. évi törvény rendelkezései nem biztosítják az irányelv teljes körű átültetését.
- 30 A luxemburgi kormány álláspontja szerint az irányelv nem követel meg konkrét átültető intézkedéseket ahhoz, hogy a luxemburgi jog összeegyeztethető legyen az általa kitűzött célokkal. Az irányelv egyrészt a nemzeti hatóságok által meghozott konkrét intézkedésekre fekteti a hangsúlyt, nem pedig a nemzeti jognak a közösségi joggal való formális harmonizációjára. Véleménye szerint az irányelv nem a jogalkotás harmonizációjára vonatkozó irányelv, hanem mindössze egy olyan irányelv, amely a vízügy területén a közösségi politika keretében szolgál.

- 31 A luxemburgi kormány azt is hangsúlyozza, hogy a tagállamok hatóságaira bízott gyakorlati kötelezettségek megvalósítása 2006-tól 2015-ig esedékes, valamint hogy meg tenni fogja tenni a lépéseket annak érdekében, hogy az így meghatározott célkitűzéseknek az irányelv által előírt határidőre meg tudjon felelni. Ezenfelül úgy véli, hogy a luxemburgi jog, különösen az 1993. évi törvény, a nemzeti hatóságok számára az intézkedések olyan eszköztárát biztosítja, amely elegendőnek tűnik az irányelv gyakorlati céljainak megvalósításához.

A Bíróság álláspontja

– Az irányelv átültetésére szolgáló keretszabályozás elfogadásának kötelezettségéről

- 32 Először is, ami azt a kérdést illeti, hogy az irányelv a tagállamokra azt a kötelezettséget rója-e, hogy azok az irányelvből eredő kötelezettségnek a nemzeti jogba való átültetéséhez keretszabályozást fogadjanak el, emlékeztetni kell rá, hogy minden tagállam, amely egy irányelv címzettje, köteles a nemzeti jogrendjében valamennyi szükséges intézkedést meghozni az irányelv teljes érvényesülésének biztosítása céljából, az irányelv által követett célnak megfelelően (lásd többek között a C-478/99. sz., Bizottság kontra Svédország ügyben 2002. május 7-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-4147. o.] 15. pontját és a C-233/00. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2003. június 26-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-6625. o.] 75. pontját).
- 33 Pontosítani kell, hogy a Bizottság második jogalapjának első része sem arra a kérdésre irányul, hogy a Luxemburgi Nagyhercegség köteles-e minden ahhoz szükséges intézkedést meghozni, hogy az irányelv teljes érvényesülését biztosítsa, amelyet nem vitat, hanem arra a kérdésre, hogy az említett tagállam köteles-e konkrét rendelkezést, nevezetesen keretszabályozást elfogadni az irányelv teljes érvényesülésének biztosításához, illetve az abból eredő kötelezettségeinek való megfeleléshez.

34 Az EK 249. cikk harmadik bekezdésének értelmében a tagállamok az irányelvek végrehajtásához maguk választhatják meg azt a formát és azokat az eszközöket, amelyek a leghatékonyabban biztosítják az általuk kitűzött eredmény elérését. E rendelkezésből az következik, hogy valamely irányelvnek a belső jogba való átültetése nem igényli feltétlenül minden egyes tagállamban jogalkotási intézkedés meghozatalát. A Bíróság már több alkalommal kimondta, hogy valamely irányelv előírásainak kifejezett és különös jogi rendelkezés formájában történő formális átvétele nem mindig szükséges; az irányelvek végrehajtása, azok tartalmától függően, általános jogi keretek között is megvalósulhat. Különösen az alkotmányjog, illetve a közigazgatási jog általános elveinek megléte feleslegessé teheti az átültetést jogalkotási vagy szabályozási rendelkezések útján, azzal a feltétellel ugyanakkor, hogy ezen elvek hatékonyan garantálják azt, hogy a nemzeti hatóságok az irányelvet teljes mértékben alkalmazzák, és hogy amennyiben az irányelv szóban forgó rendelkezése magánszemélyek számára jogokat keletkeztet, az ezen elvekből keletkező jogi helyzet kellőképpen meghatározott és egyértelmű, és a kedvezményezettek jogait teljes mértékben megismerhetik, és adott esetben azokat a nemzeti bíróságok előtt érvényesíthetik (lásd különösen a Bíróság 29/84. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 1985. május 23-án hozott ítéletének [EBHT 1985., 1661. o.] 22. és 23. pontját; a C-217/97. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 1999. szeptember 9-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-5087. o.] 31. és 32. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2003. június 26-án hozott ítéletének 76. pontját).

35 A Bíróság azt is kimondta, hogy az olyan rendelkezést, amely csupán a tagállamok és a Bizottság közötti jogviszonyokat érinti, főszabály szerint nem kell átültetni. Mindenesetre, lévén, hogy a tagállamok kötelesek a közösségi jog teljes körű betartását biztosítani, a Bizottságnak lehetősége van annak bizonyítására, hogy az e viszonyokat szabályozó valamely irányelv rendelkezésének betartásához a nemzeti jogrendszerben különös átültető intézkedések elfogadására van szükség (lásd ebben az értelemben a C-72/02. sz. Bizottság kontra Portugália ügyben 2003. június 24-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-6597. o.] 19. és 20. pontját és a C-296/01. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2003. november 20-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-13909. o.] 92. pontját).

- 36 Következésképpen, minden egyes konkrét esetben meg kell vizsgálni az irányelv által előírányzott azon rendelkezések jellegét, amelyekre vonatkozóan a kötelezettség-szegés megállapítása iránti kereset irányul, a tagállamokra háruló átültetési kötelezettség terjedelmének meghatározása érdekében.
- 37 A közösségi jogalkotási gyakorlat azt mutatja, hogy az irányelvek által a tagállamokra rótt kötelezettségek jellegét illetően, és ezáltal az elérendő eredményeket illetően is nagy különbségek állhatnak fenn (a C-60/01. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2002. június 18-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-5679. o.] 25. pontja).
- 38 Lényegében egyes irányelvek előírják, hogy nemzeti szinten jogalkotási rendelkezéseket fogadjanak el, és azok betartása bírósági vagy közigazgatási felülvizsgálatnak legyen alávetve (lásd e tekintetben a Bíróság C-360/88. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 1989. november 16-án hozott ítéletét [EBHT 1989., 3803. o.]; a C-329/88. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 1989. december 6-án hozott ítéletét [EBHT 1989., 4159. o.]; és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2002. június 18-án hozott ítéletének 26. pontját).
- 39 Más irányelvek azt írják elő, hogy a tagállamok hozzák meg az ahhoz szükséges megfelelő intézkedéseket, hogy az általános jelleggel megfogalmazott és mennyiségileg nem kifejezhető egyes célkitűzések megvalósuljanak, a tagállamoknak bizonyos mérlegelési mozgásteret hagyva a meghozandó intézkedések jellegét illetően (lásd e tekintetben a Bíróság C-365/97. sz., Bizottság kontra Olaszország, ún. San Rocco-ügyben 1999. november 9-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-7773. o.] 67. és 68. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2002. június 18-án hozott ítélet 27. pontját).
- 40 Megint más irányelvek pontosan meghatározott és konkrét eredményeket követelnek meg a tagállamoktól bizonyos határidő elteltével (lásd e tekintetben a Bíróság

C-56/90. sz., Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben 1993. július 14-én hozott ítéletének [EBHT 1983., I-4109. o.] 42–44. pontját; a C-268/00. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2002. március 19-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-2995. o.] 12–14. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2002. június 18-án hozott ítéletének 28. pontját).

- 41 Ami a jelen keresetet illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a 2000/60 irányelv az EK 175. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott keretirányelv. Közös elveket állapít meg, és átfogó intézkedési keretet határoz meg a vízvédelem területén, emellett biztosítja a koordinációt, az integrációt, valamint hosszabb távon az általános elvek és azon struktúrák kidolgozását, amelyek lehetővé teszik az Európai Közösségben a víz védelmének és felhasználásának ökológiai szempontból járható útját. Az általa felállított közös elveket és átfogó intézkedési keretet a továbbiakban a tagállamoknak kell kidolgozniuk, amelyek kötelesek számos különös rendelkezést meghozni az irányelv által előírt határidőknek megfelelően. Az irányelv mindenesetre nem írja elő a tagállamok szabályozásainak teljes harmonizációját a vízügy területén.
- 42 Ezen irányelv vizsgálata azt mutatja, hogy az olyan különböző jellegű rendelkezéseket tartalmaz, amelyek a tagállamokra (lásd például a 4. cikket, amely arra kötelezi a tagállamokat, hogy léptessék hatályba a felszíni és a felszín alatti vizek állapotának romlása megakadályozásához szükséges rendelkezéseket); a tagállamokra a Bizottsággal és a Közösséggel szemben (lásd például az átültetési kötelezettségre vonatkozó 24. cikk (2) bekezdését); valamint magukra az intézményekre (lásd például az irányelv 16. és 17. cikkét, amelyek a közösségi intézményeket közösségi intézkedések elfogadására hívják fel a vizek és a felszín alatti vizek szennyezésének terén) rónak kötelezettségeket.
- 43 Az irányelv átfogó vizsgálatából az következik, hogy rendelkezéseinek túlnyomó része olyan jellegű, mint a jelen ítélet 39. pontjában említettek, nevezetesen hogy

azok előírják a tagállamok számára az egyes célkitűzések megvalósításához szükséges intézkedések meghozatalát, olykor általános módon megfogalmazva, és az említett államok részére mérlegelési mozgásteret hagyva az elfogadásra kerülő rendelkezések jellegét illetően.

44 Ezen irányelv szintén tartalmaz olyan rendelkezéseket, mint például annak 1. cikke, amely mindössze az általa kitézött célokat fogalmazza meg, és amelyek, ahogyan azt a Bizottság maga is elismerte a tárgyaláson, nem igénylik az átültetést.

45 A tárgyaláson feltett, arra irányuló kérdésekre adott válaszként, hogy az irányelv mely konkrét rendelkezésein alapul az irányelvnek való megfeleléshez szükséges keretszabályozás elfogadásának kötelezettsége, a Bizottság az irányelv 1. és 2. cikkére hivatkozott, amelyek felsorolják az elérendő célokat, és azokat a meghatározásokat, amelyeken az alapul, annak pontosítása nélkül, hogy e rendelkezések mennyiben írják elő az ilyen szabályozást, vagy hogy miért szükséges az ilyen jogszabály elfogadása ahhoz, hogy a tagállamok biztosítani tudják az irányelvben foglalt célokat a meghatározott határidőn belül.

46 Mindenesetre sem az irányelv e rendelkezéseiből, sem annak más rendelkezéséből nem következik, hogy a tagállamok kötelesek annak rendelkezései megfelelő átültetése érdekében ilyen keretszabályozást elfogadni.

47 Bizonyos, hogy amint azt a luxemburgi kormány is elismerte a tárgyaláson, a keretszabályozás elfogadása megfelelő, vagy akár egyszerűbb módja lehet az irányelv átültetésének, mivel az az illetékes hatóságok számára egyetlen szövegben világos jogi alapokat biztosíthat a vízügy terén az irányelvben foglalt különféle intézkedések

kidolgozásához, és azok végrehajtásának határideje ütemezett. Az ilyen keretszabályozás elfogadása a Bizottság munkáját is megkönnyíthetné, akinek figyelemmel kell kísérnie azt, hogy az ezen irányelvből eredően a tagállamokra háruló kötelezettségeket betartják-e.

- 48 Mindenesetre, az ilyen keretszabályozás elfogadása nem az egyetlen módja annak, hogy a tagállamok garantálják az irányelv teljes körű alkalmazását, és létrehozzák az általa kitűzött célokat tiszteletben tartó, szervezett és részleteiben kidolgozott rendszert.
- 49 Ha a közösségi jogalkotó azt a kötelezettséget akarta volna a tagállamokra róni, hogy belső jogrendjükben keretszabályozást fogadjanak el az irányelv átültetésére, akkor erről az irányelv szövegébe beépített módon ilyen értelemben rendelkezhetett volna. De a jelen ügyben nem ez a helyzet.
- 50 Mindenesetre maga az a tény, hogy a Bíróság előtti eljárás során a Bizottság elismerte, hogy a Luxemburgi Nagyhercegség átültette az irányelv bizonyos rendelkezéseit, különösen a 3. cikk, a 7. cikk (1) és (3) bekezdése rendelkezéseinek túlnyomó részét, és hogy nem szükséges az 1. cikket átültetni, azt mutatja, hogy az irányelvben foglalt kötelezettségek átültetéséhez nem nélkülözhetetlen a keretszabályozás.
- 51 Mivel a Bizottságnak kell a Bíróság elé tárnia a kötelezettségszegés fennállásának Bíróság általi vizsgálatához szükséges bizonyítékokat, anélkül hogy bármiféle vélelemre támaszkodna (lásd többek között a 96/81. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 1982. május 25-én hozott ítélet [EBHT 1982., 1791. o.] 6. pontját; a C-404/00. sz. Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2003. június 26-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-6695. o.], 26. pontját; a C-434/01. sz. Bizottság kontra Egyesült Királyság ügyben 2003. november 6-án hozott ítélet [EBHT 2003., I-13239. o.] 21.

pontját; és a C-194/01. sz., Bizottság kontra Ausztria ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-4579] 34. pontját), és mivel a Bizottság nem igazolta a jelen ügyben sem az irányelv azon rendelkezéseit, amelyek a tagállamokat arra kötelezik, hogy keretszabályozást fogadjanak el, sem az ilyen rendelkezések nélkülözhetlenségét az irányelv által kitűzött eredmény garانتálásához, ezért meg kell állapítani, hogy a második jogalap első része nem megalapozott.

– Az irányelvnek az 1993. évi törvény útján történő átültetéséről

- 52 A luxemburgi kormány által első alkalommal ellenkérelmében előterjesztett érvekre adott válaszként a Bizottság másodlagos jelleggel arra hivatkozik, hogy az 1993. évi törvény nem ülteti át megfelelően az irányelv rendelkezéseit.
- 53 E tekintetben megjegyzendő, hogy az indokolással ellátott véleményben, akárcsak a Bírósághoz beérkezett keresetlevélben, amelynek értelmében a Bizottság azt rója fel a Luxemburgi Nagyhercegségnek, hogy semmilyen, az irányelv átültetéséhez szükséges rendelkezést nem fogadott el, a Bizottság nem azt akarta bizonyítani, hogy a hatályos luxemburgi jog mely részeiben nem felel meg az irányelv rendelkezéseinek. A Bizottság csupán a válaszbeadványában hivatkozott arra, hogy az 1993. évi törvény nem ülteti át megfelelő módon az említett irányelvet.
- 54 Mindenesetre a keresetlevélből hiányzó ezen pontosítás a luxemburgi hatóságok eljárásából következik, amelyek a pert megelőző eljárás során nem hivatkoztak az 1993. évi törvényre mint az irányelv átültetéséhez elégséges rendelkezésre, és nem cáfolták azt, hogy az ezen átültetéshez szükséges rendelkezések elfogadása éppen folyamatban van.

- 55 Mivel a luxemburgi kormány először ellenkérelmében hivatkozik az 1993-as törvény irányelvnek való megfelelésére, ezért a Bizottság ennek megfelelően csak válaszbeadványában terjesztette elő azokat az érveket, amelyek azt bizonyítják, hogy a Luxemburgi Nagyhercegség által említett átültetés ennek ellenére hibás, illetve hiányos az irányelv egyes rendelkezései tekintetében, valamint azt az érvet, hogy figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a luxemburgi kormány ellenkérelmében késedelmesen közölte ezeket az információkat.
- 56 A Bíróság hasonló esetekben már többször kimondta, hogy ha a pert megelőző eljárás elérte a szóban forgó tagállam jogainak védelmére irányuló célját, akkor e tagállam, amely a pert megelőző eljárás során nem jelezte a Bizottságnak azt, hogy az irányelvet a hatályos belső jogába már átültetettnek kell tekinteni, nem róhatja fel a Bizottságnak azt, hogy az kiterjesztette vagy megváltoztatta a kereset tárgyát a pert megelőző eljárásban meghatározottakhoz képest. A Bíróság szerint a Bizottság, miután valamely irányelv átültetésének elmulasztását róta fel egy tagállamnak, válaszbeadványában pontosíthatja, hogy az érintett tagállam által az első alkalommal annak ellenkérelmében hivatkozott átültetés ennek ellenére hibás vagy hiányos az irányelv bizonyos rendelkezéseit illetően, mivel e kifogás szükségképpen beleértendő az átültetés elmulasztására alapított kereseti kérelembe, és ez utóbbi tekintetében másodlagos jellegű (a Bíróság C-456/03. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2005. július 16-án hozott ítéletének [EBHT 2005., I-5335. o.] 23–42. pontja és különösen 40. pontja).
- 57 Válaszbeadványában a Bizottság azt állítja, hogy a Luxemburgi Nagyhercegség nem ültette át az irányelv 1. és 2. cikkét, 3. cikke (4) bekezdését, 7. cikke (1) és (2) bekezdését, és 14. cikkét.
- 58 A tárgyaláson a Bizottság elállt a 7. cikk (1) bekezdésére vonatkozó kifogástól. Egyébként pedig ahogyan az a jelen ítélet 44. pontjából kitűnik, mivel a Bizottság elismerte, hogy nem szükséges átültetni az irányelv 1. cikkét, ennél fogva e jogalapot úgy kell tekinteni, mint amelytől a felperes elállt.

- 59 A Bizottság arra is hivatkozott a tárgyaláson, hogy a Luxemburgi Nagyhercegség nem ültette át az irányelv VI. mellékletével és 24. cikkével összefüggésben értelmezett 4., 8–11. és 13. cikkét.
- 60 Mindenesetre, a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően, miszerint az érintett tagállamnak lehetőséget kell kapnia arra, hogy érdemben előadhassa védekezését a Bizottság által előterjesztett jogalappal szemben (lásd különösen a Bíróság C-117/02. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-5517. o.] 53. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2005. június 16-án hozott ítélet 36. pontját), a Bizottság második jogalapjának második felét az irányelv azon rendelkezéseire kell korlátozni, amelyeket a Bizottság a válaszbeadványában előterjesztett, és amelyekről időközben nem állt el [nevezetesen az említett irányelv 2. cikke, 3. cikkének (4) bekezdése, 7. cikkének (2) bekezdése és 14. cikke], mivel a Luxemburgi Nagyhercegségnek nem állt módjában érdemi védekezést előterjeszteni az irányelvnek a Bizottság által első alkalommal a tárgyaláson említett egyéb rendelkezéseire vonatkozóan.
- 61 Először is, ami az irányelv 2. cikkét illeti, a Bizottság úgy véli, hogy az ott szereplő meghatározások nem lettek áttűtetve a nemzeti jogba. Az 1993. évi törvény csak a „vízelvezetés”, a „szennyezés”, és a „felszín alatti vizek” fogalmát határozza meg. A Bizottság többek között a „vízgyűjtő”, a „jó ökológiai állapot” és a „jó kémiai állapot” fogalmakra hivatkozik, amelyek az irányelv 2. cikkében szerepelnek, viszont az 1993. évi törvényből teljesen hiányoznak.
- 62 A luxemburgi kormány nem állítja, hogy a törvény tartalmazza az említett 2. cikkben felsorolt valamennyi meghatározást, azonban hivatkozik arra, hogy az említett meghatározások csak az irányelv által a tagállamokra háruló gyakorlati kötelezettségek tartalmának meghatározása szempontjából relevánsak. Véleménye szerint ezért azok önmagukban nem igényelnek külön átültetést.

- 63 Az irányelv 4. cikkével összefüggésben értelmezett 2. cikke például azt a konkrét kötelezettséget rója a tagállamokra, hogy végrehajtsák a meghatározott határidőkön belül a felszíni és felszín alatti víztestek állapota romlását megelőző intézkedéseket. Ez egyaránt elmondható az irányelv más cikkeivel – többek között annak 5., 6. és 8. cikkével – összefüggésben értelmezett 2. cikkében meghatározott több más fogalomra is.
- 64 A nemzeti jogszabályoknak az – akár közvetlenül alkalmazandó – közösségi rendelkezésekkel való összeegyeztethetlensége csak a kényszerítő jellegű belső rendelkezések segítségével küszöbölhető ki véglegesen (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-334/94. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 1996. március 7-én hozott ítéletének [EBHT 1996., I-1307. o.] 30. pontját és C-197/96. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 1997. március 13-án hozott ítéletének [EBHT 1997., I-1489. o.] 14. pontját).
- 65 Vagyis meg kell állapítani, hogy azáltal, hogy kizárta az 1993. évi törvény fogalommeghatározásai köréből az irányelv 2. cikkében szereplő fogalmakat, és az ugyanezen irányelv 4–6., és 8. cikkében foglalt azon határidőket, amelyekben belül a vízminőségre vonatkozó szabványoknak meg kell felelni, az említett, ez utóbbi rendelkezésekkel összefüggésben értelmezett 2. cikkből eredő kötelezettségek nem a megkövetelt kényszerítő jelleggel kerültek végrehajtásra. Következésképpen a Bizottságnak az irányelv 2. cikkének megsértésére alapított érvét megalapozottnak kell tekinteni.
- 66 Másodsorban, ami az irányelv 3. cikkének (4) bekezdését illeti, a Bizottság úgy véli, hogy az 1993. évi törvény egyik rendelkezése sem ültette azt át megfelelően.
- 67 Az irányelv értelmében a tagállamok gondoskodnak róla, hogy az irányelv előírásai – az annak 4. cikke értelmében vett környezetvédelmi célok megvalósításának biztosítása érdekében –, különösen az intézkedési tervek, össze legyenek hangolva a

vízgyűjtő kerület egésze tekintetében. Mindenesetre, az irányelv 3. cikke (4) bekezdésének szövegéből az következik, hogy az abból eredő kötelezettségek eltérőek, aszerint hogy a kérdéses vízgyűjtő körzet az irányelv értelmében nemzetközi vagy nemzeti vízgyűjtő körzetnek minősül. A nemzetközi vízgyűjtő körzetek tekintetében az érintett tagállamok együttesen biztosítják az összehangoltságot, és e célból igénybe vehetnek már meglévő, a nemzetközi megállapodások által létrehozott szervezeteket.

68 A luxemburgi kormány nem vitatja azt a tényt, hogy a 3. cikk (4) bekezdése előírja e koordinációra vonatkozó kötelezettséget, azonban arra hivatkozik, hogy a területén nincsenek nemzeti vízgyűjtő körzetek. Így, amint az a 2004. augusztus 24-i levélből következik, az irányelv értelmében a területén lévő két egyedüli vízgyűjtő körzet mindegyike nemzetközi vízgyűjtő körzet, nevezetesen a Rajna via Moselle vízgyűjtő körzet, és a Meuse via Chiers vízgyűjtő körzet.

69 Ami a Rajna vízgyűjtő körzetét illeti, a luxemburgi kormány válaszbeadványának mellékleteként csatolta a Rajna védelmére létrehozott nemzetközi bizottság (a továbbiakban: CIPR) 2001. január 29-i miniszteri konferenciájának közleményszövegét. E dokumentumból kiderül, hogy annak keretében a CIPR-tagállamok mindegyikének képviselőjéből álló *ad hoc* koordinációs bizottságot hoztak létre kifejezetten az irányelv által létrehozott koordinációs kötelezettség végrehajtására.

70 Ami a Meuse vízgyűjtő körzetét illeti, a Meuse-re vonatkozó, 2003. december 3-i – az említett válaszbeadványhoz szintén csatolt – nemzetközi egyezmény negyedik és ötödik preambulumbekzdéséből, valamint 1., 2., 4. és 5. cikkéből kiderül, hogy nemzetközi bizottságot hoztak létre kifejezetten a Meuse védelmére, főként az irányelv által előírt koordináció biztosítására. A Luxemburgi Nagyhercegség szerződő fele az említett nemzetközi egyezménynek, ami azt mutatja, hogy az irányelv által megkövetelt koordinációs intézkedéseket a Meuse vízgyűjtő körzete tekintetében e nemzetközi szervezet keretén belül fogják majd elfogadni.

- 71 A Bizottság nem vitatta a luxemburgi kormány azon érveit, melyek szerint az irányelv értelmében a területén elhelyezkedő egyedüli két vízgyűjtő körzet nemzetközi vízgyűjtő körzetnek, és nem nemzeti vízgyűjtő körzetnek minősül. Azt az említett tagállam által szolgáltatott információt sem vitatta, miszerint az érintett tagállamok mindegyike valójában két nemzetközi szervezetet bízott meg az irányelv végrehajtására szolgáló intézkedések összehangolásának a biztosítására e nemzetközi vízgyűjtő körzeteket illetően.
- 72 A Bizottság ebből kifolyólag nem bizonyította, hogy a Luxemburgi Nagyhercegség, amely tagja e nemzetközi szervezeteknek, nem hajtotta végre az irányelv 3. cikkének (4) bekezdéséből eredő kötelezettségeit a területén elhelyezkedő nemzetközi vízgyűjtő körzeteket illetően, ezért a második kifogás második felének ezen állítását, mint megalapozatlant, el kell utasítani.
- 73 Harmadrészt, ami az irányelv 7. cikkének (2) bekezdését illeti, a Bizottság arra hivatkozik, hogy az 1993. évi törvény egyetlen rendelkezése sem ülteti át, még csak részben sem azon, e rendelkezésből eredő kötelezettségeket, amelyek értelmében a tagállamok kötelesek tiszteletben tartani az emberi fogyasztásra szánt víztestek minőségére vonatkozó különös szabályokat.
- 74 Az irányelv 7. cikke (2) bekezdésének értelmében a tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben meghatározott víztestek nemcsak a 4. cikk ezen irányelv felszíni vizekre vonatkozó követelményeinek megfelelő célkitűzéseit teljesítik, ide értve a 16. cikk alapján közösségi szinten megállapított minőségi követelményeket is, hanem hogy az alkalmazott vízkezelési módszer figyelembevételével és a közösségi joganyagnak megfelelően a keletkező víz megfelel a 98/83/EK irányelvvel módosított 80/778/EGK irányelv követelményeinek.

- 75 E rendelkezés világos és egyértelmű módon megfogalmazott eredménykötelezettséget ró a tagállamokra annak érdekében, hogy vizeik megfeleljenek többek között az irányelv 4. cikkében meghatározott célkitűzéseknek.
- 76 Ebből következően, ahogyan az a jelen ítélet 64. pontjában említett ítélkezési gyakorlatból következik, a Luxemburgi Nagyhercegségnek legkésőbb az irányelv 24. cikkében meghatározott időpontra olyan intézkedésekkel kellett volna átültetnie belső jogrendszerébe e rendelkezést, amelyek kötelező érvényűek.
- 77 Mivel a luxemburgi kormány nem terjesztett elő semmilyen, az irányelv 7. cikke (2) bekezdésének megfelelő rendelkezésnek az 1993. évi törvényben, illetve a luxemburgi jogrendszerben tapasztalható hiányának indokolására vonatkozó védekezést, ezért meg kell állapítani, hogy a Bizottság második kifogása második felének ez az állítása megalapozott.
- 78 Végül, ami az irányelv 14. cikkét illeti, a Bizottság arra hivatkozik, hogy az 1993. évi törvény nem írja elő sem a konzultációt, sem a lakosság tájékoztatását a vízvédelmi tervek kidolgozására vonatkozóan, sem az irányelv végrehajtásában való, az említett rendelkezés által megkívánt lakossági részvételt.
- 79 A luxemburgi kormány vitatja, hogy az irányelv 13. cikkével összefüggésben értelmezett 14. cikkéből az következne, hogy a lakosság tájékoztatására vonatkozó kötelezettségeknek való megfelelésre előírt határidő már lejárt volna. Kijelenti, hogy a Luxemburgi Nagyhercegség ügyelni fog arra, hogy az említett 14. cikk rendelkezéseinek való megfelelés az irányelv által feltüntetett időpontokra megvalósuljon.

- 80 E tekintetben megjegyzendő, hogy az irányelv 14. cikke azt a jogot biztosítja a magánszemélyeknek és az érdekelt feleknek, hogy aktívan részt vehessenek az irányelv végrehajtásában, különösen a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek létrehozásában, felülvizsgálásában és naprakésszé tételében.
- 81 Az átültető intézkedések teljes hiánya a luxemburgi jogban egyáltalán nem biztosítja azt a kötelezettséget, amelynek értelmében a nemzeti átültető intézkedéseknek az irányelv 13. cikkének (6) bekezdésében foglalt határidőt jogilag kötelezővé kellene tenniük az illetékes nemzeti hatóságok részére, és előre lehetővé kellene tenniük a magánszemélyek részére valamennyi joguk megismerését az irányelv 14. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglalt eljárások keretén belül.
- 82 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Bizottság második kifogása második felének az irányelv 14. cikke átültetésének elmulasztására alapított ezen állítása megalapozott.
- 83 Az előzőekben kifejtettekre tekintettel meg kell állapítani, hogy mivel elmulasztotta az előírt határidőn belül elfogadni az irányelv 2. cikkének, 7. cikke (2) bekezdésének, és 14. cikkének való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, a Luxemburgi Nagyhercegség nem teljesítette az ezen irányelv 24. cikkéből eredő kötelezettségeit. A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.

A költségekről

- 84 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a peresztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte.

- 85 Ugyanezen szabályzat 69. cikke 3. §-ának első bekezdése szerint részleges pernyertesség esetén a Bíróság elrendelheti a költségeknek a felek közötti megosztását, vagy határozhat úgy, hogy mindegyik fél maga viselje saját költségeit.
- 86 A jelen esetben emlékeztetni kell rá, hogy a Bizottság részben peresztes lett, mivel keresete annak megállapítására irányult, hogy a Luxemburgi Nagyhercegség nem fogadta el az irányelv átültetéséhez szükséges keretszabályozást.
- 87 A Luxemburgi Nagyhercegség nem bocsátotta rendelkezésre az azokra a belső jogi rendelkezésekre vonatkozó valamennyi érdemi információt, amelyekkel teljesíteni vélte az irányelv értelmében rá háruló különféle kötelezettségeit.
- 88 E körülményekre tekintettel a Bizottságot és a Luxemburgi Nagyhercegséget arra kell kötelezni, hogy viseljék a saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Luxemburgi Nagyhercegség – mivel a 3. cikkel kapcsolatos rendelkezések kivételével nem közölte az Európai Közösségek Bizottságával a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL L 327., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 5. kötet, 275. o.; a továbbiakban: irányelv) átültető törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket – nem teljesítette az ugyanezen irányelv 24. cikkéből eredő kötelezettségeit.**

- 2) **A Luxemburgi Nagyhercegség – mivel elmulasztotta az előírt határidőn belül elfogadni a 2000/60 irányelv 2. cikkének, 7. cikke (2) bekezdésének, és 14. cikkének való megfeleléshez szükséges törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket – nem teljesítette az ezen irányelv 24. cikkéből eredő kötelezettségeit.**

- 3) **A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.**

- 4) **Az Európai Közösségek Bizottsága és a Luxemburgi Nagyhercegség maguk viselik saját költségeiket.**

Aláírások